

som den ærede Ordfører omtalte angaaende Hartkornstagerne, at med god Villie maa Filialerne eller Lødbemændene kunne affatte dem. (Ordføreren (Steenstrup): Det var ikke derom, jeg talte, det var om Matrikelophysninger). Ja, det gjælder ogsaa Matrikelophysninger; dem kunne de ikke meddele, fordi Hovedamtsruen har alle de Protokoller og Bøger, hvori de paagjældende Ophysninger findes; hos Hovedamtsruerne findes netop de Kilder, hvorfra slige Ophysninger og Attester skulle hentes, og som Følge deraf kunne Filialerne ikke og endnu mindre Lødbkontorerne give dem, ikke at tale om, at der neppe er Tvivl om, at mange Lødbemænd ikke let ville kunne sætte sig ind i de forskjellige Forretninger, der forefalde ved Amtstuerne, og hvormed selv meget gamle Amtsforvaltere kunne have Bryderi nok. Det kan ogsaa ansøres, hvad en tidligere æret Løder har fremhævet, at, hvad Bygningsafgiften angaar, ere de forskjellige Bestemmelser om dens Nebstættelse eller Ophævelse under forskjellige Forhold knyttede til saadanne Betingelser, at jeg tør sige, at mange af de ældste Amtsforvaltere omkring i Landet have ondt ved at vide, hvorledes de til enhver Tid skulle stille sig dertil, men faa meget mere vil dette gjælde om Lødbemænd. Der er en evigvarende Konference paa Amtstuerne mellem de Folk, der skulle bringe Bestemmelserne i Anvendelse, og Amtsforvalterne, med Hensyn til, hvorledes de skulle indbringe deres Andragender, i hvilken Form de skulle affattes osv. Din alt det vil man umulig paa Lødbkontorerne kunne faae saadan Veiledning som paa Amtstuerne. Det var imidlertid ikke det, jeg vilde ind paa, men jeg vil gjøre opmærksom paa et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket jeg har stor Betænkelse selv ved Mindretallets Standpunkt. Jeg er fuldstændig overbevist om, hvad mange af dem, som i sin Tid her i Rigsdagen vare med til at vedtage Loven om Sammenlægning af Amtstuer, allerede ad Erfaringens Vej ere komne til Erkjendelse af, at det er en falsk Vej, vi ere komne ind paa med Nebstættelse af Amtstuer og Oprettelse af Filialer, hvad enten disse henlægges til Lødbkontorer eller oprettes paa anden Maade. Det er givet, at enhver Ordning af Administrationen, der skal have en Fremtid for sig, maa gaa ud paa at skaffe den størst mulige Garanti for en heldig Udførelse af Statsjensesten paa den simplest mulige Maade, og det er aldeles klart, at man gjennem denne Ordning med Filialer eller Lødbkontorer skaber Omkostningsdepartementer, hvorigjennem Administrationens Forretninger blive vidtløftiggjorte saaledes, at de baade udfordre større Arbejde, og at Garantien for en stor Del forsvinder. Det er dog en Selvfølge, at Arbejdets Omfang, dets Ansvar og Betydning altid maa staa i et vist Forhold til Lønnen eller rettere: Lønnen maa staa i et vist Forhold til Arbejdet, at altsaa, naar man vidtløftiggjør Arbejdet, maa det under et til Arbejdet

virkelig svarende Lønningssystem ogsaa medføre forøgede Lønninger, navnlig naar derved det store Pengeansvar istedetfor at blive mindre i Virkeligheden bliver større. Trede Medlemmer, der tale om de lave Lønninger til Filialerne, hvad enten disse nu henlægges til Lødbestyrrelsesmændene eller ikke, vil jeg dog bede betænke, at enten skulle de Forretninger, der saaledes kunne blive henlagte under Lødbemænd, indskrænkes til den allersimpleste Inkassations af Skatter, eller ogsaa paabyrder man, naar Filialen skal have et større Omraade af Amtstueforretninger under sig, Lødbemændene baade et Ansvar og et Arbejde, der maa lønnes i Forhold til dets Omfang. Naar man tager Hensyn til, at en lille Amtstue, som f. Ex. i Kolbing, maa have en Kassebeholdning, der enkelte Dage er steget til 120,000 Kr., og at den fra Finantshovedkassen har modtaget paa en enkelt Dag Udbetalingsordrer, der ere Lønne op til 80—100,000 Kr., vil man se, at dette eiendommelige Forhold, hvori Amtstuerne ere traadte til Finantshovedkassen, idet denne gjennem Amtstuerne gjør sine Udbetalinger i de forskjellige Egne af Landet, giver dem som Statskasser en ganske anden Betydning end Lødbkasser, Postkasser og andre Kasser, der indsende de indkasserede Summer to Gange maanedlig, efterhaanden som de dygne sig op, medens Amtstuerne ifølge dette eiendommelige Forhold til Finantshovedkassen ofte maa ligge med meget store Beholdninger, som selv, hvor der stilles den største Kaution, gaar langt ud over dennes Grænse. Naar man altsaa tager Hensyn dertil, vil det indses, at der ved Siden af Kautionen maa fordras en høi Grad af personlig Garanti hos de Mænd, man betror saadanne Forretninger. Lages der dernæst Hensyn til, at Kautionen ikke altid er let at erhverve — den er jo af forskjellig Størrelse, men selv, hvor den gaar op til 20,000 Kr., er den dog ofte forsvindende mod de Summer, Amtsforvalterne have mellem Hænder — men at mangen Embedsmand for at reise den, naar han da ikke selv har betydelig Formue eller rige Forbindelser, ofte har maattet udrede Procenter, der ere stegne til 4 pCt. af den Sum, der skal deponeres, og lægger man dette til det Arbejde, der overføres paa disse Filialer eller Lødbkasser, vil jeg spørge de Herrer, om de virkelig tro, at Staten kan faae denne Gjerning betryggende varetaget ad den Vej, Flertallet har foreslaet. Jeg vil bede dem se hen til den private Forretningsverden, om de der nogetsteds finde Mænd i private Stillinger, paa hvem der er lagt et lignende Ansvar og lignende Arbejde, affærdigede med saa ringe Løn. Det vil man intet Sted finde; man vil tværtimod overalt, hvor Fordringer stilles af det Omfang som her, finde ganske andre Lønninger end dem, Udaalget har foreslaet, og man maa dog være enig i, at Staten i Reglen ikke vil kunne faae sit Arbejde